

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ
ЩОДО РАДЯНСЬКИХ РЕПРЕСІЙ
У ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ
(1939–1953)

¹²⁵⁶
 ¹²³³ Львів-Торунь
Liha-Pres
LIHA-PRES 2021

УДК 94 (477.8):323.281]«1939/1953»

П 50

Рекомендовано до друку вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

(протокол № 7 від 20 травня 2021 р.)

Рекомендовано до друку вченою радою

Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

(протокол № 3 від 22 квітня 2021 р.)

Рецензенти:

Дегтярьов Сергій Іванович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії Сумського державного університету;

Футала Василь Петрович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Політика пам'яті в Україні щодо радянських репресій у західних областях (1939–1953): колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2021. 426 с.

ISBN 978-966-397-230-5

У запропонованій монографії представлено окремі аспекти проблеми формування політики пам'яті в Україні щодо радянських репресій у західних областях (1939–1953).

Матеріали монографії можуть використовуватися політичними й громадськими організаціями, освітніми та науковими закладами задля ґрунтовнішого розуміння і виваженого конструювання політики пам'яті в Україні щодо радянських репресій у західних областях.

Уміщені в монографії дослідження також можуть бути корисними науковцям, учителям, студентам, учням та усім, хто цікавиться питаннями історії України ХХ ст.

УДК 94 (477.8):323.281]«1939/1953»

ISBN 978-966-397-230-5

© В. Баран, В. Даниленко, О. Каліщук,
О. Малярчук, Л. Стрільчук, М. Литвин,
В. Ільницький, Р. Давидюк, Д. Веденєєв,
В. Сергійчук, Л. Хахула, М. Нестайко,
Р. Михаць, Р. Дзюбан, А. Огар,
В. Міщанин, Р. Офіцинський,
М. Галів, А. Бойчук, 2021
© Liha-Pres, 2021

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University**

MEMORY POLICY IN UKRAINE ON SOVIET REPRESSIONS IN THE WESTERN REGIONS (1939–1953)

¹²⁵⁶
 ¹²³³ Lviv-Torun
Liha-Pres
LIHA-PRES 2021

UDC 94 (477.8): 323.281]"1939/1953"
P 50

**Recommended for publication by the Academic Council
of Drohobych State Ivan Franko Pedagogical University**

(Minutes № 7 of May 20, 2021)

**Recommended for publication by the Academic Council
of Ivan Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies
of the National Academy of Sciences of Ukraine**

(Minutes № 3 of 22 April, 2021)

Reviewers:

Degtyarev Serhiy Ivanovych – Doctor of Historical Sciences, Professor,
Head of the Department of History, Sumy State University;

Futala Vasyl Petrovych – Doctor of Historical Sciences, Professor,
Professor of the Department of History of Ukraine, Drohobych Ivan Franko State
Pedagogical University.

**P 50 Memory Policy in Ukraine on Soviet Repressions in the Western
Regions (1939–1953):** Collective Monograph / ed. V. Ilnytsky. Lviv –
Torun : Liha-Pres, 2021. 426 p.

ISBN 978-966-397-230-5

The proposed monograph presents some aspects of memory policy-making
problems in Ukraine of Soviet repression in the western regions (1939–1953).

The materials of the monograph can be used by political and public organizations,
educational and scientific institutions for a more thorough understanding and balanced
construction of memory policy in Ukraine on Soviet repressions in western regions.

The studies presented in the monograph can also be useful for scientists, teachers,
students, pupils, and anyone interested in the issues of History of Ukraine in the twentieth
century.

UDC 94 (477.8): 323.281]"1939/1953"

ISBN 978-966-397-230-5

© V. Baran, V. Danylenko, O. Kalishchuk,
O. Maliarchuk, L. Strilchuk, M. Lytvyn,
V. Ilnytskyi, R. Davydiuk, D. Viedienieiev,
V. Serhiichuk, L. Khakhula, M. Nestayko,
R. Mykhats, R. Dzyuban, A. Ohar,
V. Mishchanyn, R. Ofitsynskyy,
M. Haliv, A. Boichuk, 2021
© Liha-Pres, 2021

З М І С Т

Радянське минуле: стереотипи історичної пам'яті (<i>Володимир Баран</i>).....	9
Документи радянських репресивних органів як джерело формування історичної пам'яті (<i>Василь Даниленко</i>).....	32
Трагедія в'язнів радянських тюрем літа 1941 р. у massmedia незалежної України (на прикладі Волинської області) (<i>Оксана Каліщук</i>).....	66
Політико-ідеологічний терор радянської влади проти західноукраїнського селянства (1944–1953) (<i>Олег Малярчук</i>).....	80
Непам'ятання та політика пам'яті в Україні щодо репресій проти радянських репатріантів (1944–1953) (<i>Людмила Стрільчук</i>).....	114
Соціогуманітаристика західного регіону України в умовах сталінського тоталітаризму: просопографічний та комеморативний аспекти (<i>Микола Литвин, Василь Ільницький</i>).....	139
Розплата за «буржуазний парламентаризм»: українські послы і сенатори від Волині в умовах тоталітаризму (<i>Руслана Давидюк</i>).....	154
Оперативні та репресивні заходи радянської спецслужби щодо греко-католицької конфесії в Західній Україні (1945–1953) (<i>Дмитро Веденєєв</i>).....	171
Історична пам'ять греко-католиків у боротьбі за власну церкву й Україну (<i>Володимир Сергійчук</i>).....	195

Репресії – травма – пам’ять: репрезентації тоталітарного досвіду в музеях України та Польщі (Любомир Хахула, Василь Ільницький).....	225
Основні напрями і форми взаємодії влади і мистецтвознавців Львова другої половини ХХ ст. (Маркіян Нестайко, Роман Михаць).....	246
Формування фондів Львівської філії Бібліотеки Академії наук УРСР у 1939–1941 рр. (Роман Дзюбан, Анна Огар).....	311
Сталінські репресії як інструмент радянзації Закарпаття 1944–1953 рр. (Василь Міщанин).....	330
Злочини проти людяності радянських партизанів 27 січня 1944 р. у селах Нивиці та Трійця Львівської області (Роман Офіцинський).....	357
Політика пам’яті місцевих органів влади (1991–2020) щодо сталінського терору у червні 1941 р. на західноукраїнських землях (на прикладі Дрогобиччини) (Микола Галів, Роман Михаць, Антоніна Бойчук).....	397
Список скорочень.....	422

CONTENTS

Soviet Past: stereotypes of historical memory (<i>Volodymyr Baran</i>).....	9
The Documents of Soviet Repressive Bodies as a Source of Formation of Historical Memory (<i>Vasyl Danylenko</i>).....	32
The Tragedy of Prisoners in Soviet Prisons in the Summer of 1941 in Independent Ukraine Mass Media of (on the example of Volyn Region) (<i>Oksana Kalishchuk</i>).....	66
Political and Ideological Terror of the Soviet Government against the Western Ukrainian Peasantry (1944–1953) (<i>Oleh Maliarchuk</i>).....	80
No memoirs and the Policy of Remembrance in Ukraine on Repressions against Soviet Repatriates (1944–1953) (<i>Liudmyla Strilchuk</i>).....	114
Socio humanitarianism of the Western Region of Ukraine in the Conditions of Stalinist Totalitarianism: prosopographic and commemorative aspects (<i>Mykola Lytvyn, Vasyl Ilnytskyi</i>).....	139
Retribution for "bourgeois parliamentarism": Ukrainian ambassadors and senators from Volyn in the conditions of totalitarianism (<i>Ruslana Davydiuk</i>).....	154
Operational and Repressive Measures of the Soviet Secret Service against the Greek Catholic Denomination in Western Ukraine (1945–1953) (<i>Dmytro Viedienieiev</i>).....	171
Historical memory of Greek Catholics in the Struggle for their own Church and Ukraine (<i>Volodymyr Serhiichuk</i>).....	195

Repressions – Trauma – Memory: the representations of totalitarian experience in museums of Ukraine and Poland (<i>Liubomyr Khakhula, Vasyl Ilnytskyi</i>).....	225
The Main Directions and Forms of Interaction between the Authorities and Art Critics of Lviv in the Second half of the twentieth century (<i>Markiyan Nestayko, Roman Mykhats</i>).....	246
The Formation of Lviv Branch of the Library of the Academy of Sciences Funds of the USSR in 1939–1941 (<i>Roman Dzyuban, Anna Ohar</i>).....	311
Stalin's Repressions as an Instrument of Sovietization of Transcarpathia in 1944–1953 (<i>Vasyl Mishchanyn</i>).....	330
Crimes against the Humanity of Soviet Partisans January 27, 1944 in the villages of Nyvytsi and Triytsia of Lviv region (<i>Roman Ofitsynskyy</i>).....	357
Local Government Memory Policy (1991–2020) on Stalinist Terror in June 1941 in the Western Ukrainian Lands (on the example of Drohobych region) (<i>Mykola Haliv, Roman Mykhats, Antonina Boichuk</i>).....	397
The List of Abbreviations.....	422

Наукове видання

**Політика пам'яті в Україні
щодо радянських репресій
у західних областях
(1939–1953)**

Літературний редактор – Г. Шестакова

Технічний редактор – Т. Шутова

Макетування та верстка – Н. Ковальчук

Дизайн обкладинки – А. Юдашкіна

Редагування англomовних текстів – Т. Лазуткіна

Видавництво «Ліга-Прес»

Вул. Кастелівка, 9, Львів, 79012, Україна

Вул. Любіцька, 44, Торунь, 87-100, Польща

Надруковано у видавництві «Ліга-Прес»

Здано до друку: 26 травня 2021 року.

Наклад 150 примірників

Scientific publication

**Memory Policy in Ukraine
on Soviet Repressions
in the Western Regions
(1939–1953)**

Literary editor – G. Shestakova

Technical editor – T. Shutova

Layout – N. Kovalchuk

Cover design – A. Yudashkina

Editing English texts – T. Lazutkina

Publishing house "Liha-Pres"
9 Kastelivka str., Lviv, 79012, Ukraine
44 Lubicka str., Toruń, 87-100, Poland

Printed by the publishing house "Liha-Pres"
Passed for printing: May 26, 2021.
A run of 150 copies.